Talousvaliokunnalle

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi

Rahoitusvakausvirasto pitää hallituksen esitystä EU:n kryptovara-asetuksen edellyttämiksi kansallisen lainsäädännön muutoksiksi perusteltuna. Hallituksen esityksessä on kattavasti tunnistettu kryptovaramarkkina-asetuksen edellyttämät kansalliset lainsäädännön muutostarpeet ja niiden vaikutukset. Rahoitusvakausviraston esitysluonnoksesta valtiovarainministeriölle antama lausunto on huomioitu hallituksen esityksessä.

Hallituksen esityksessä on kuvattu kryptovaramarkkina-asetuksen vaikutuksia niissä tilanteissa, joissa Rahoitusvakausviraston toimivaltaan kuuluva, kryptovarapalveluita tarjoava tai kryptovaroja liikkeeseen laskeva toimija ajautuu maksukyvyttömäksi.

Kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti tietyt toimijat voivat tarjota kryptovarapalveluita ilmoitusmenettelyllä. Ilmoitusmenettelyn käyttö tarkoittaa sitä, että palveluiden tarjoaminen voidaan aloittaa viranomaisten näkökulmasta nopeasti ilman toimilupaprosessia. Luottolaitoksien, sijoituspalveluyritysten ja arvopaperikeskuksen kriisinratkaisuviranomaisena Rahoitusvakausvirastolla on oltava valmius ottaa kryptovarapalveluiden tarjoaminen huomioon kriisinratkaisusuunnittelussa. Asetuksessa on luotu mekanismit sille, miten varaudutaan toimiin liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyystilanteessa. Jos liikkeeseenlaskija on toimija, joka voitaisiin asettaa maksukyvyttömyystilanteessa Rahoitusvakausviraston päätöksellä kriisinratkaisuun, on Rahoitusvakausviraston arvioitava näiden kryptovara-asetuksen mukaisten liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyyden varalle suunniteltujen toimien suhdetta kriisinratkaisumenettelyyn. Kryptovaramarkkina-asetuksessa on säädetty siitä, miten tämä arviointi toteutetaan.

Kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti Rahoitusvakausviraston tulee tarkastella sen toimivaltaan kuuluvien liikkeeseenlaskijoiden lunastussuunnitelmia. Jos Rahoitusvakausviraston toimivaltaan kuuluva toimija ryhtyy liikkeeseenlaskijaksi, Rahoitusvakausvirasto arvioisi toimijan lunastussuunnitelmien vaikutuksia siihen, miten voidaanko kyseinen toimija maksukyvyttömyystilanteessa purkaa hallitusti tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä vai edellyttäisivätkö rahoitusvakauden tai kriittisten toimintojen jatkuvuuteen liittyvät syyt laitoksen asettamista kriisihallintoon (ns. purettavuuden arviointi). Jos lunastussuunnitelmassa on mukana sellaista, joka vaikuttaisi toimijan purettavuuteen, Rahoitusvakausvirasto voisi kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti antaa Finanssivalvonnalle tähän liittyen suosituksia. RVV:llä on hallituksen esityksessä kuvatun menettelyn lisäksi sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten kriisinratkaisusta annetun lain 3 luvun 4 §:n mukainen mahdollisuus vaatia toimijaa poistamaan purettavuuden tai uudelleenjärjestämisen kannalta olennainen este. RVV kuulisi tällöin asiassa Finanssivalvontaa, mutta esteen poistamista vaadittaisiin suoraan toimijalta sen sijaan, että asiassa annettaisiin Finanssivalvonnalle suositus.

Hallituksen esityksessä kuvatun mukaisesti kryptovaramarkkina-asetuksella on vaikutuksia Rahoitusvakausvirastoon ennen kaikkea osaamisen kehittämisen kautta. Koska omaisuusreferenssitokeneiden ja kryptovarojen liikkeeseenlasku edellyttää tietyiltä toimijoilta

ainoastaan ilmoitusta valvojalle, tulee Rahoitusvakausvirastossa olla riittävä osaaminen myös sellaisessa tilanteessa, jossa yksikään näistä toimijoista ei vielä toimi liikkeeseenlaskijana.

Jaakko Weuro
ylijohtaja

Fanni Teinilä
juristi